

Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru Adroddiad Blynyddol 2018 – 2019

Cynnwys

Rhagair		3
Adran 1	Amdanom ni	4
Adran 2	Perfformiad a Chynnydd	7
Adran 3	Ein Cwsmeriaid	23
Adran 4	Blaenoriaethau Busnes	24
Adran 5	Gwariant	25

Rhagair

Dyma fy 16eg Adroddiad Blynyddol fel Llywydd Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi sylw i'r cyfnod rhwng mis Medi 2018 a mis Awst 2019.

Yn ystod y flwyddyn, mae'r Tribiwnlys wedi bod yn paratoi ar gyfer gweithredu'r ddeddfwriaeth Anghenion Ychwanegol, gan roi ystyriaeth i hyfforddiant perthnasol ac angenrheidiol pellach i'n haelodau. Mewn perthynas â'r Ddeddf newydd, mae'r Tribiwnlys wedi bod yn brysur yn llunio ei ymateb i'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol drafft a'r rheoliadau cysylltiedig a gynigiwyd.

Mae'n rhaid imi ddiolch i'n Cadeirydd, Jacqueline Blackmore am ei gwaith yn casglu safbwyntiau aelodau'r Tribiwnlys mewn un ddogfen gynhwysfawr, a gyflwynwyd ym Mawrth 2019. Rydym yn awyddus i sicrhau ein bod yn rhan o'r gwaith o ddrafftio'r dogfennau pwysig hyn, a byddwn yn parhau i drafod gyda Llywodraeth Cymru mewn perthynas â hyn.

Yn ystod y flwyddyn, daeth 135 o apeliadau i law ac 19 hawliad. Mae hyn yn gynnydd yn y naill categori a'r llall. Unwaith eto, fel rydym wedi gweld mewn blynyddoedd a fu, mae cyfran helaeth o'r apeliadau yn ymwneud â gwrthod asesu a gwrthod datganiadau. Mae nifer yr hawliadau wedi cynyddu'n gyson dros y blynyddoedd, a chredaf mai'r rheswm am hyn yw bod mwy o bobl yn dod yn ymwybodol o'u hawliau o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Mae wedi bod yn bryder imi nodi'r cynnydd yn yr apeliadau a dynnwyd yn ôl yn ystod y flwyddyn; i fyny o 24 yn 2017-18 i 49 eleni. Nid oes gennyf esboniad am hyn, ond byddaf yn ystyried y mater ymhellach yn ystod y deuddeg mis nesaf.

Yn dilyn llwyddo i recriwtio Cadeiryddion newydd yn sgil yr ymarfer traws-aseinio y llynedd, mae wedi dod yn glir bod angen mwy o aelodau ar y Tribiwnlys. Gwnaed cais i weithredu ar hyn, ac rwy'n gobeithio y byddaf yn gallu dweud wrthyfch y flwyddyn nesaf bod y broses recriwtio hon wedi bod yn llwyddiannus.

Roeddem i gyd yn hynod drist i glywed am farwolaeth ein haelod, Gareth Roberts ar 22 Medi 2018. Roedd Gareth wedi bod yn un o'n haelodau gwreiddiol ers dechrau'r Tribiwnlys yn 2003, ac roedd wedi bod yn bennaeth ar ysgol arbennig am flynyddoedd lawer. Roedd yn gydweithiwr uchel-ei-barch, gwybodus a phoblogaidd a oedd yn ymroddedig i anghenion plant yn gyffredinol. Byddwn yn gweld ei eisiau ac anfonwyd ein cydymdeimlad at ei deulu. Mae angen imi nodi hefyd ymddeoliad ein haelod, Andrew Wilson ar 21 Awst 2019. Unwaith eto, roedd Andrew yn un o'r aelodau gwreiddiol sydd wedi bod gyda ni ers dechrau'r Tribiwnlys. Bydd pob un ohonom yn gweld eisiau ei arbenigedd, ei gyfoeth o wybodaeth fel seicolegydd addysg, a'i barodrwydd i helpu'r Tribiwnlys. Dymunwn ymddeoliad hapus iddo.

Fel bob amser, byddai gwaith y Tribiwnlys yn amhosibl heb gymorth staff yr Ysgrifenyddiaeth, ac o orfod delio â'r nifer uwch o apeliadau a hawliadau a hyfforddiant staff, mae wedi bod yn flwyddyn brysur dros ben iddynt. Mae'n bleser cael cyfle i ddiolch iddynt am barhau i gefnogi'r Tribiwnlys ac am eu gwaith caled yn ystod y flwyddyn. Maen nhw a'r Cadeiryddion, ac aelodau'r Tribiwnlys, yn gymorth aruthrol i mi ac rwy'n eu gwerthfawrogi'n fawr. O barhau i gael eu cefnogaeth nhw, rwy'n gwybod y gallaf wynebu heriau'r misoedd i ddod yn hyderus.

Rhiannon Walker

Llywydd Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru

Adran 1 – Amdanom ni

Yn yr adran hon:

- Sail TAAAC
- Swyddogaeth TAAAC
- Rheoliadau TAAAC
- Proses TAAAC
- Aelodau TAAAC
- Penodiadau
- Hyfforddiant
- Cysylltu â TAAAC
- Defnyddio TAAAC

Sail TAAAC

Mae Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru (TAAAC) yn dribiwnlys annibynnol a gafodd ei sefydlu yn 2003, dan Adran 333 (1ZA) o Ddeddf Addysg 1996. Mae TAAAC, aelodau ei dribiwnlysoedd a'u penderfyniadau yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol (ALLau) ac mae ein penderfyniadau yn gyfreithiol rwymol. Mae Llywodraeth Cymru yn darparu cyllid i TAAAC a'i gymorth gweinyddol.

Ers mis Ionawr 2015, mae plant a phobl ifanc wedi gallu cyflwyno eu hapêl neu hawliad eu hunain i TAAAC, hawl newydd nad yw'n effeithio ar hawliau presennol rhieni na gwarcheidwaid i gyflwyno apêl i TAAAC. Cyflwynwyd yr hawl newydd hon gan Fesur Addysg (Cymru) 2009 a ddiwygiodd ddarpariaethau dan Ddeddf Addysg 1996.

Swyddogaeth TAAAC

Mae TAAAC yn gwrando ac yn penderfynu ar apeliadau sy'n ymwneud â phlant ag anghenion addysgol arbennig. Rhieni sy'n gwneud yr apeliadau, sydd yn erbyn rhai penderfyniadau penodol y mae'r ALI wedi'u gwneud ynglŷn ag addysg plentyn. Mae TAAAC hefyd yn gwrando ar hawliadau sy'n ymwneud ag achosion honedig o wahaniaethu ar sail anableded mewn ysgolion yng Nghymru.

Rheoliadau TAAAC

Mae TAAAC yn gweithredu yn unol â'i reoliadau gweithdrefnol a deddfwriaeth gysylltiedig arall. Mae'r rheoliadau'n sicrhau bod pob achos a glywir gan TAAAC yn cael ei drin yn deg, yn gyson, yn brydlon ac yn gyfiawn. Maent yn sicrhau bod pawb sy'n dod gerbron TAAAC yn deall yn glir y camau mae'n rhaid iddynt eu dilyn er mwyn cyflwyno ffeithiau'r anghydfod a'r dadleuon perthnasol yn effeithiol i TAAAC. Maent hefyd yn sicrhau bod pob parti mewn achos yn deall dadleuon y parti arall ac yn gallu ymateb iddynt.

Mae gweithdrefnau TAAAC yn cael eu rheoli gan y ddeddfwriaeth ganlynol:

- Rheoliadau Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru 2012
- Deddf Addysg 1996
- Deddf Cydraddoldeb 2010
- Mesur Addysg (Cymru) 2009

Proses TAAAC

Mae'n rhaid i unrhyw un sy'n awyddus i wneud hawliad neu apêl i TAAAC lenwi ac anfon y ffurflen gais berthnasol i TAAAC.

Mewn gwrandawriad TAAAC mae'r panel yn cynnwys Cadeirydd sydd â chymwysterau cyfreithiol a dau Aelod o'r Panel Byd Addysg. Mae'r Aelodau o'r Panel Byd Addysg wedi cael eu penodi oherwydd eu harbenigedd cyffredinol a'u gwybodaeth am y byd addysg.

Fel arfer caiff gwrandawiadau TAAAC eu cynnal yn breifat mewn lleoliad sy'n agos at gartref y ceisydd.

Aelodau TAAAC

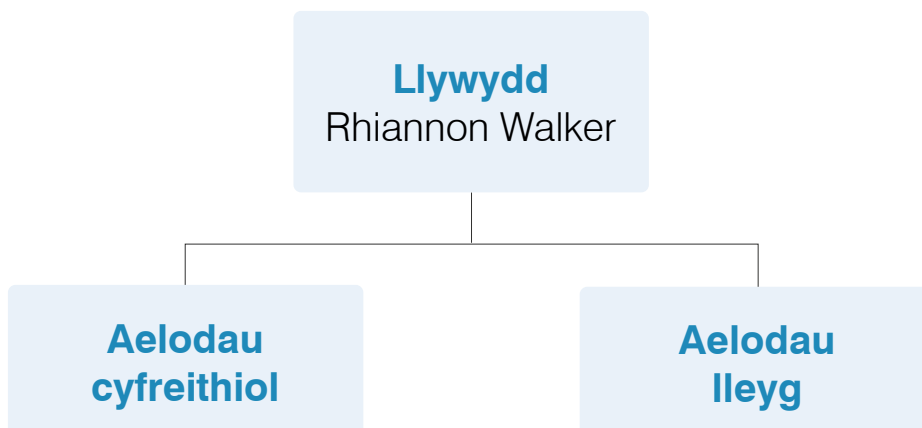
Yr Arglwydd Ganghellor sy'n gyfrifol am benodi ac ailbenodi Llywydd a Chadeiryddion. Gweinidogion Cymru sy'n penodi Aelodau'r Panel o Fyd Addysg.

Llywydd: Y Llywydd sy'n gyfrifol am reolaeth farnwrol gyffredinol y Tribiwnlys.

Cadeiryddion: Rheolir gwrandawiadau'r Tribiwnlys gan gadeirydd, ac mae'n rhaid bod ganddo gymhwyster cyfreithiol. Byddant yn ysgrifennu ac yn llofnodi penderfyniadau, rhoi gwybod am ohiriadau a phennu cyfarwyddiadau lle bo angen.

Aelodau'r Panel o Fyd Addysg: Mae Aelodau'r Panel o Fyd Addysg yn dod ag ystod eang o brofiadau a gwybodaeth berthnasol i bob Gwrandawriad. Maent yn eistedd mewn achosion sy'n ymwneud ag Apeliadau Anghenion Addysgol Arbennig a Hawliadau Gwahaniaethu ar sail Anabledd.

Yr Ysgrifenyddiaeth: Yr Ysgrifenyddiaeth sy'n gyfrifol am y gwaith gweinyddol o ddydd i ddydd, mae'n delio â'r holl waith papur rhagarweiniol ac yn prosesu ceisiadau i'r Tribiwnlys. Mae'r Ysgrifenyddiaeth yn ymgynghori â'r Llywydd ar unrhyw bwyntiau cyfreithiol sy'n codi yn ystod apeliadau neu hawliadau ac yn trosglwyddo Cyfarwyddiadau'r Llywydd yn ysgrifenedig i'r partïon yn yr achos. Mae'r Ysgrifenyddiaeth yn bwynt cyswllt ar gyfer y Llywydd, Aelodau a phartïon yn yr achos ac mae clerc yn bresennol ym mhob gwrandawriad i sicrhau bod achosion yn mynd rhagddynt yn effeithlon.

Penodiadau

Ni wnaed unrhyw benodiadau newydd i Dribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru yn ystod cyfnod yr adroddiad. Bwriedir cynnal digwyddiad recriwtio ar gyfer Aelodau Lleyg yn ystod 2019-2020.

Hyfforddiant

Cynhaliwyd hyfforddiant cynefino ym mis Tachwedd 2018 i'r aelodau cyfreithiol a gafodd eu traws-aseinio i'r Tribiwnlys.

Cysylltu â TAAAC

I gysylltu ag Ysgrifenyddiaeth TAAAC:

Cyfeiriad TAAAC: Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru
Adeiladau'r Llywodraeth
Spa Road East
Llandrindod
Powys
LD1 5HA

Llinell Gymorth TAAAC: 03000 259800

Ffacs TAAAC: 03000 259801

E-bost TAAAC: tribunal.enquiries@gov.wales

Defnyddio TAAAC

Mae TAAAC yn hapus i gyfathrebu â chi yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad oes neb sy'n siarad Cymraeg ar gael ar unwaith, byddwn yn trefnu i aelod Cymraeg o staff eich ffonio chi'n ôl.

Gallwch ddewis cael cynnal eich gwrandawriad yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad Cymraeg na Saesneg yw eich iaith gyntaf a'ch bod yn dymuno siarad yn eich iaith gyntaf yn ystod y gwrandawriad, gallwn drefnu i gyfieithydd fod yn bresennol. Os oes angen rhywun sy'n dehongli drwy iaith arwyddion i ddod i'r gwrandawriad, byddwn yn trefnu hynny.

Bydd darpariaeth yn cael ei gwneud os bydd gofynion eraill o ran mynediad gennych chi, neu unrhyw un sy'n dod gyda chi i'r gwrandawriad, yn effeithio ar ein trefniadau ar gyfer y gwrandawriad.

Er mwyn gallu trefnu i gael dehonglwyr neu er mwyn darparu ar gyfer unrhyw anghenion ychwanegol sydd gan y mynychwyr, rhaid rhoi digon o rybudd i'r ysgrifenyddiaeth ymlaen llaw.

Adran 2 – Perfformiad a Chynnydd

Yn yr adran hon:

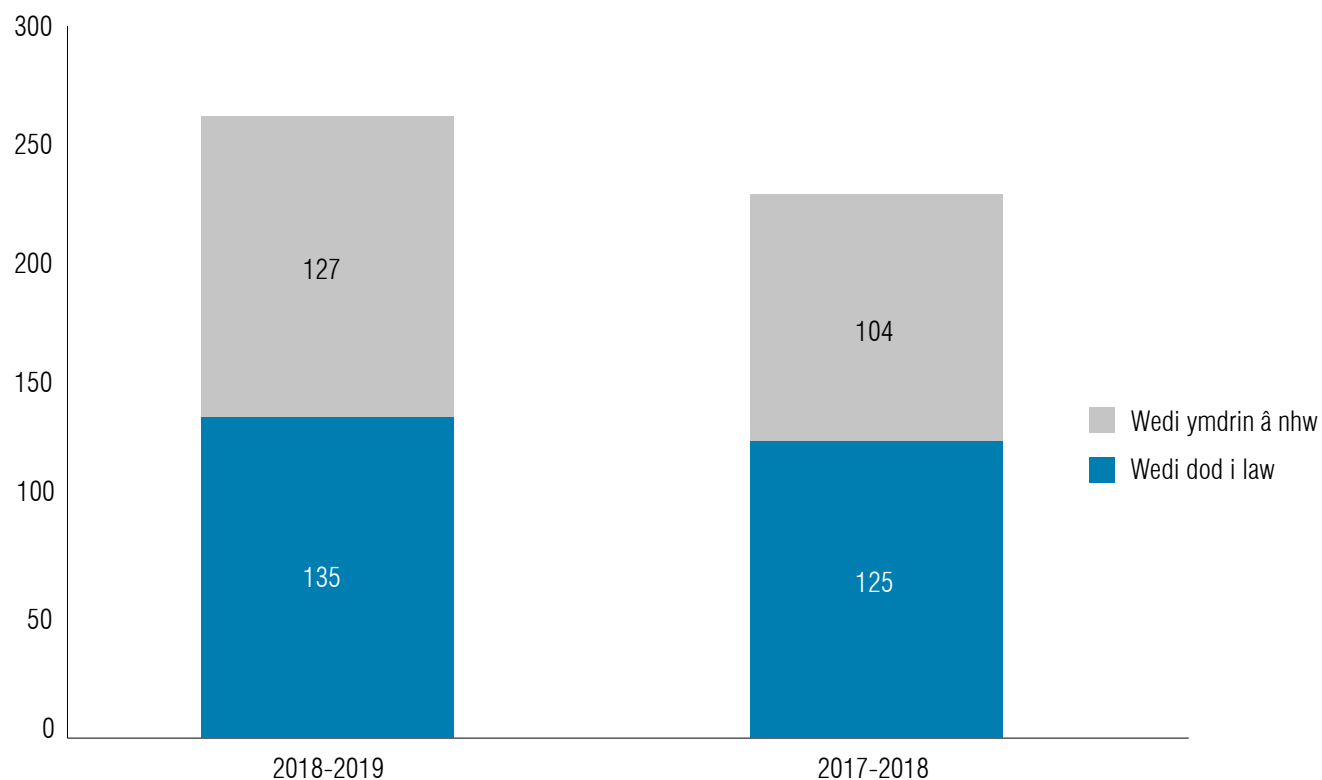
- Niferoedd ac ystadegau
- Data Gwrandawriadau
- Adolygiadau ac apeliadau pellach
- Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol
- Cwynion

Niferoedd ac Ystadegau

Mae blwyddyn Tribiwnlys yn rhedeg o fis Medi i fis Awst. Dyma'r ystadegau a gaiff eu casglu:

Apeliadau a ddaeth i law ac yr ymdriniwyd â nhw yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Siart 2.1	Tud 8
Mathau o apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Tabl 2.2	Tud 8
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol, o'i gymharu â 2017-18	Tabl 2.3	Tud 9
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol a'r math o apêl (Rhan 1)	Tabl 2.4	Tud 10
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol a'r math o apêl (Rhan 2)	Tabl 2.4	Tud 11
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 am bob 10,000 o'r boblogaeth ysgol ym mhob awdurdod lleol, o'i gymharu â 2017-18	Siart 2.5	Tud 12
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl oedran ysgol a'r math o apêl	Tabl 2.6	Tud 13
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl oedran ysgol ac awdurdod lleol	Tabl 2.7	Tud 14
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl angen addysgol arbennig, o'i gymharu â 2017-18	Siart 2.8	Tud 15
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl rhywedd	Siart 2.9	Tud 16
Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl tarddiad ethnig	Siart 2.10	Tud 16
Apeliadau yn ôl canlyniad 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Tabl 2.11	Tud 17
Apeliadau yn ôl canlyniad a math o apêl 2018-19 (Rhan 1)	Tabl 2.12	Tud 18
Apeliadau yn ôl canlyniad a math o apêl 2018-19 (Rhan 2)	Tabl 2.12	Tud 18
Apeliadau yn ôl canlyniad ac awdurdod lleol 2018-19	Tabl 2.13	Tud 19
Hawliadau sy'n ymwneud ag achosion honedig o wahaniaethu ar sail anabledd a gofrestrwyd ac yr ymdriniwyd â nhw yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Siart 2.14	Tud 20
Mathau o hawliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Tabl 2.15	Tud 20
Hawliadau sy'n ymwneud ag achosion honedig o wahaniaethu ar sail anabledd yn ôl canlyniad yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18	Siart 2.16	Tud 21

Siart 2.1 Apeliadau a ddaeth i law ac yr ymdriniwyd â nhw yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18

Tabl 2.2 Mathau o apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19, o'i gymharu â 2017-18

Math o Apêl	2018-2019	2017-2018
Gwrthod Asesu	58	44
Gwrthod rhoi Datganiad	25	19
Gwrthod Ailasesu	0	2
Cynnwys Datganiad Rhannau 2 a 3	9	11
Cynnwys Datganiad Rhannau 2, 3 a 4	22	16
Cynnwys Datganiad Rhan 3 yn unig	5	12
Cynnwys Datganiad Rhannau 3 a 4	3	9
Cynnwys Datganiad Rhan 4 yn unig	12	3
Rhoi'r Gorau i Gynnal	1	1
Cyfanswm	135	117

Tabl 2.3 Apeliadau a ddaeth i law yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol, o'i gymharu â 2017-18

	2018-2019		2017-2018	
	Nifer yr Apeliadau	Canran yr Apeliadau	Nifer yr Apeliadau	Canran yr Apeliadau
Blaenau Gwent	2	1%	6	5%
Pen-y-bont ar Ogwr	5	4%	6	5%
Caerffili	0	0%	3	3%
Caerdydd	19	14%	9	8%
Sir Gaerfyrddin	6	4%	3	3%
Ceredigion	0	0%	2	2%
Conwy	12	9%	10	9%
Sir Ddinbych	2	1%	5	4%
Sir y Fflint	2	1%	2	2%
Gwynedd	2	1%	2	2%
Merthyr Tudful	1	1%	4	3%
Sir Fynwy	2	1%	1	1%
Castell-nedd Port Talbot	3	2%	2	2%
Casnewydd	18	13%	10	9%
Sir Benfro	6	4%	7	6%
Powys	12	9%	4	3%
Rhondda Cynon Taf	18	13%	15	13%
Abertawe	12	9%	17	15%
Torfaen	4	2%	2	2%
Bro Morgannwg	7	5%	6	5%
Wrecsam	0	0%	0	0%
Ynys Môn	2	1%	1	1%
Cyfanswm	135		117	

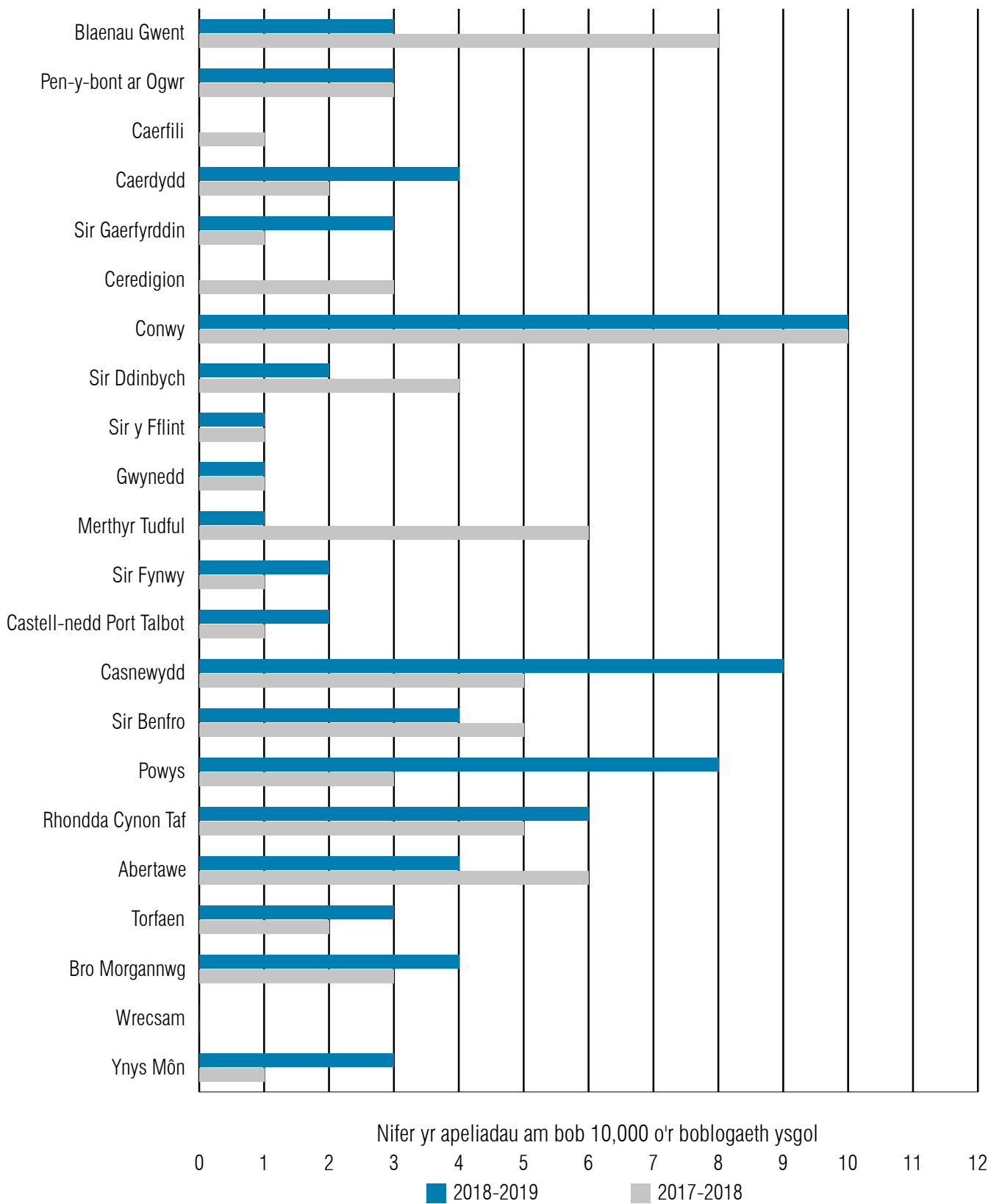
Tabl 2.4 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol a'r math o apêl
(Rhan 1)

	Gwrthod Asesu	Gwrthod rhoi Datganiad	Gwrthod Ailasesu	Rhoi'r Gorau i Gynnal
Blaenau Gwent	0	1	0	0
Pen-y-bont ar Ogwr	1	2	0	0
Caerffili	0	0	0	0
Caerdydd	9	4	1	0
Sir Gaerfyrddin	0	1	0	0
Ceredigion	0	0	0	0
Conwy	4	5	0	0
Sir Ddinbych	1	0	0	0
Sir y Fflint	0	0	0	0
Gwynedd	0	1	0	0
Merthyr Tudful	0	1	0	0
Sir Fynwy	0	1	0	0
Castell-nedd Port Talbot	0	1	0	0
Casnewydd	10	2	0	0
Sir Benfro	3	0	0	0
Powys	5	3	0	0
Rhondda Cynon Taf	9	3	0	0
Abertawe	6	2	0	0
Torfaen	4	0	0	0
Bro Morgannwg	2	0	0	0
Wrecsam	0	0	0	0
Ynys Môn	0	0	0	1
Cyfanswm	54	27	1	1

Tabl 2.4 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl awdurdod lleol a'r math o apêl
(Rhan 2)

	Cynnwys Datganiad Rhannau 2 a 3	Cynnwys Datganiad Rhannau 2, 3 a 4	Cynnwys Datganiad Rhan 3	Cynnwys Datganiad Rhannau 3 a 4	Cynnwys Datganiad Rhan 4
Blaenau Gwent	0	1	0	0	0
Pen-y-bont ar Ogwr	2	0	0	0	0
Caerffili	0	0	0	0	0
Caerdydd	1	2	2	0	0
Sir Gaerfyrddin	1	3	0	0	1
Ceredigion	0	0	0	0	0
Conwy	0	1	0	0	2
Sir Ddinbych	1	0	0	0	0
Sir y Fflint	0	1	0	0	1
Gwynedd	0	0	0	0	1
Merthyr Tudful	0	0	0	0	0
Sir Fynwy	0	2	0	0	0
Castell-nedd Port Talbot	0	0	0	1	0
Casnewydd	1	3	0	0	2
Sir Benfro	1	1	0	0	1
Powys	1	1	0	0	2
Rhondda Cynon Taf	1	2	2	0	1
Abertawe	0	3	1	0	0
Torfaen	0	0	0	0	0
Bro Morgannwg	0	3	0	1	1
Wrecsam	0	0	0	0	0
Ynys Môn	0	0	0	1	0
Cyfanswm	9	23	5	3	12

Siart 2.5 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 am bob 10,000 o'r boblogaeth ysgol
ym mhob awdurdod lleol, o'i gymharu â 2017-18

Tabl 2.6 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl oedran ysgol a'r math o apêl

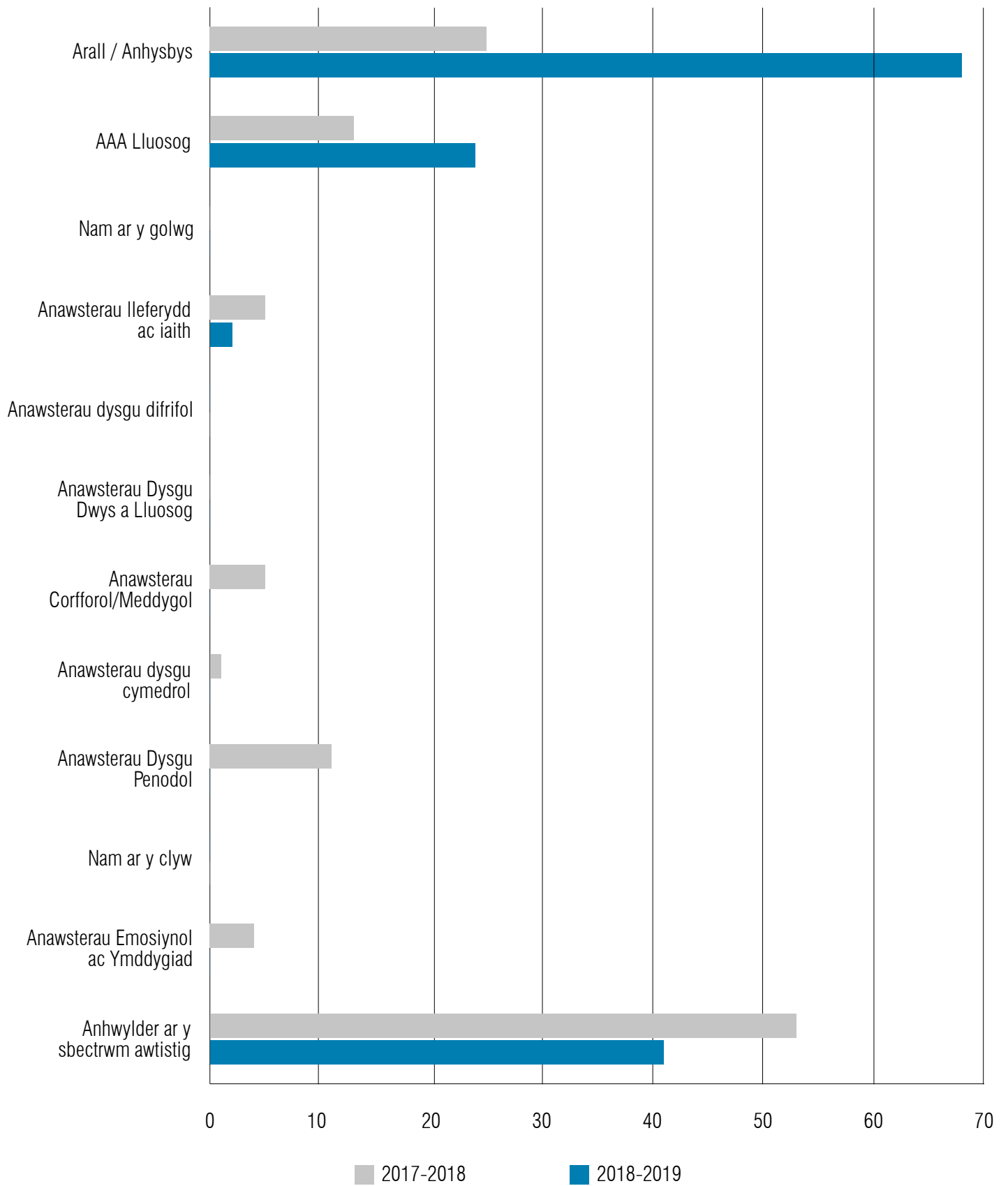
	Nifer yr apeliadau			
	Meithrin	Cynradd	Pontio Cynradd ¹	Uwchradd
Gwrthod Asesu	1	35	5	17
Gwrthod rhoi Datganiad	2	10	1	12
Cynnwys Datganiad Rhannau 2 a 3	0	5	1	3
Cynnwys Datganiad Rhannau 2, 3 a 4	1	7	3	11
Cynnwys Datganiad Rhan 3	0	3	1	1
Cynnwys Datganiad Rhannau 3 a 4	0	2	0	1
Cynnwys Datganiad Rhan 4	0	2	5	5
Gwrthod Ailasesu	0	0	0	0
Rhoi'r Gorau i Ddatganiad	0	0	0	1
Cyfanswm	4	64	16	51

¹ Pontio cynradd – blwyddyn olaf addysg gynradd cyn dechrau ysgol uwchradd.

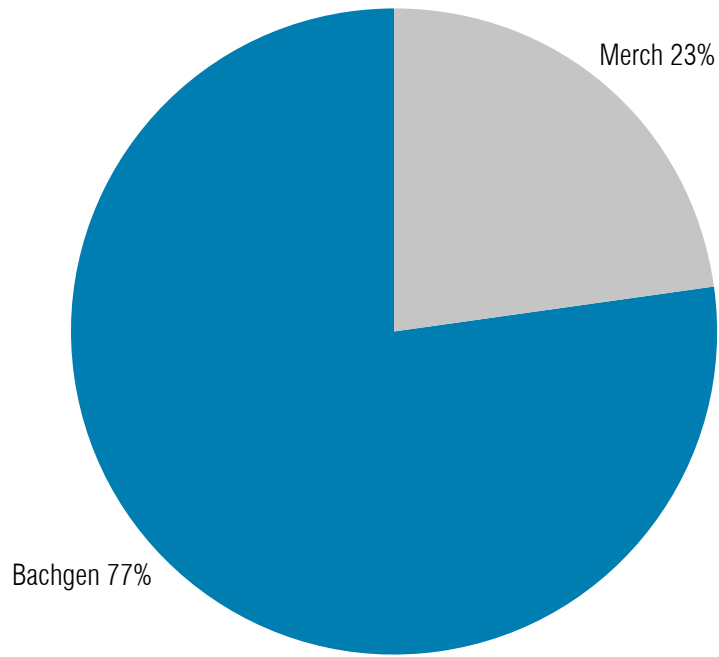
Tabl 2.7 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl oedran ysgol ac awdurdod lleol

	Nifer yr apeliadau			
	Meithrin	Cynradd	Pontio Cynradd	Uwchradd
Blaenau Gwent	0	0	0	2
Pen-y-bont ar Ogwr	0	0	1	4
Caerffili	0	0	0	0
Caerdydd	0	9	2	8
Sir Gaerfyrddin	0	4	0	2
Ceredigion	0	0	0	0
Conwy	0	5	0	7
Sir Ddinbych	0	1	0	1
Sir y Fflint	0	0	1	1
Gwynedd	0	1	1	0
Merthyr Tudful	0	1	0	0
Sir Fynwy	0	2	0	0
Castell-nedd Port Talbot	1	0	0	2
Casnewydd	0	11	4	3
Sir Benfro	0	2	1	3
Powys	0	6	1	5
Rhondda Cynon Taf	2	10	1	5
Abertawe	1	4	2	5
Torfaen	0	3	1	0
Bro Morgannwg	0	4	1	2
Wrecsam	0	0	0	0
Ynys Môn	0	1	0	1
Cyfanswm	4	64	16	51

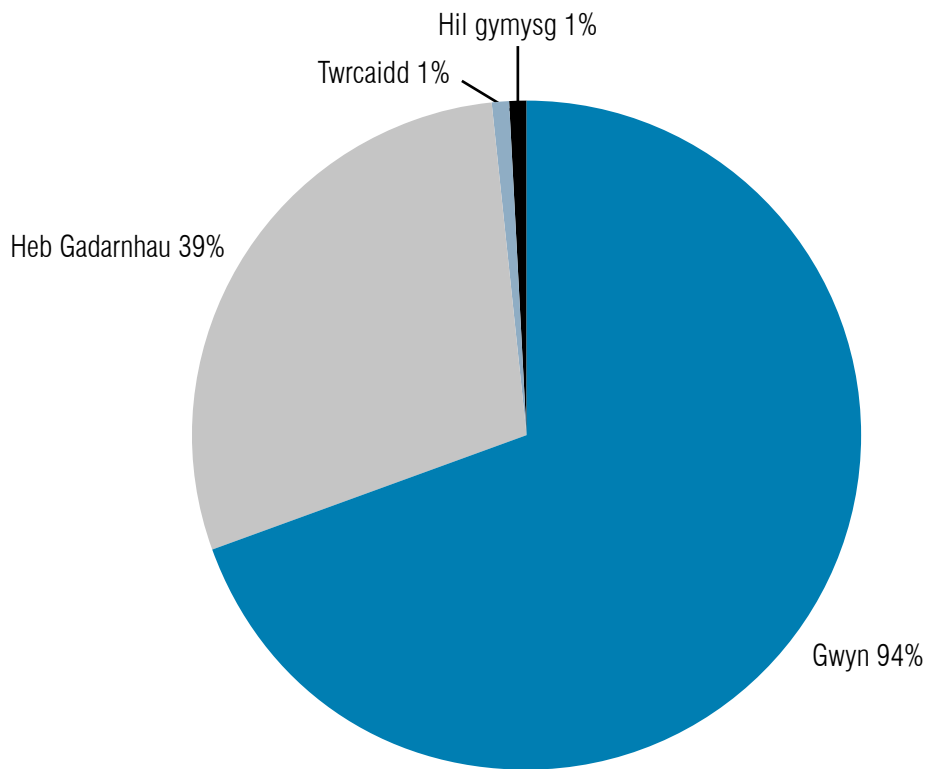
Siart 2.8 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl angen addysgol arbennig, o'i gymharu â 2017-18

Siart 2.9 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl rhywedd

Siart 2.10 Apeliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19 yn ôl tarddiad ethnig

Tabl 2.11 Ceisiadau yn ôl canlyniad 2018-19 (gan gynnwys apeliadau a gafodd eu cario drosodd), o'i gymharu â 2017-18

	2018-2019		2017-2018	
	Gwirioneddol	Canran	Gwirioneddol	Canran
Wedi'u caniatáu ²	44	26%	43	30%
Wedi'u tynnu yn ôl ³	49	26%	24	17%
Wedi'u cadarnhau'n llawn	15	6%	15	11%
Wedi'u cadarnhau'n rhannol	6	3%	4	3%
Wedi'u dileu	13	6%	10	7%
Ar y gweill ⁴	47	33%	35	25%
Cyfanswm	174	100%	140	100%

² Wedi'u caniatáu – caiff achosion eu caniatáu pan fydd ALI yn rhoi gwybod i'r Tribiwnlys nad yw'n gwrthwynebu'r apêl bellach ac mae wedi cytuno i wneud yr hyn mae'r apelydd wedi'i ofyn yn ei apêl.

³ Wedi'u tynnu'n ôl – bydd achosion yn cael eu tynnu'n ôl pan nad yw'r apelydd yn awyddus i barhau â'i apêl rhagor. Bydd apêl yn cael ei thynnu'n ôl drwy gydsyniad pan fydd y partion wedi dod i gytundeb a'r rhiant yn cytuno i dynnu ei apêl yn ôl ar sail diwygiadau y cytunwyd arnynt.

⁴ Ar y gweill – mae achos ar y gweill yn y tribiwnlys.

Tabl 2.12 Apeliadau yn ôl canlyniad a math o apêl 2018-19 (Rhan 1)

	Gwrthod Asesu	Gwrthod rhoi Datganiad	Gwrthod Ailasesu	Rhoi'r Gorau i Ddatganiad
Wedi'u caniatáu	33	9	0	0
Wedi'u tynnu yn ôl	13	7	0	0
Wedi'u cadarnhau'n llawn	2	3	1	0
Wedi'u cadarnhau'n rhannol	0	0	0	0
Wedi'u dileu	6	6	1	0
Ar y gweill	13	13	2	1

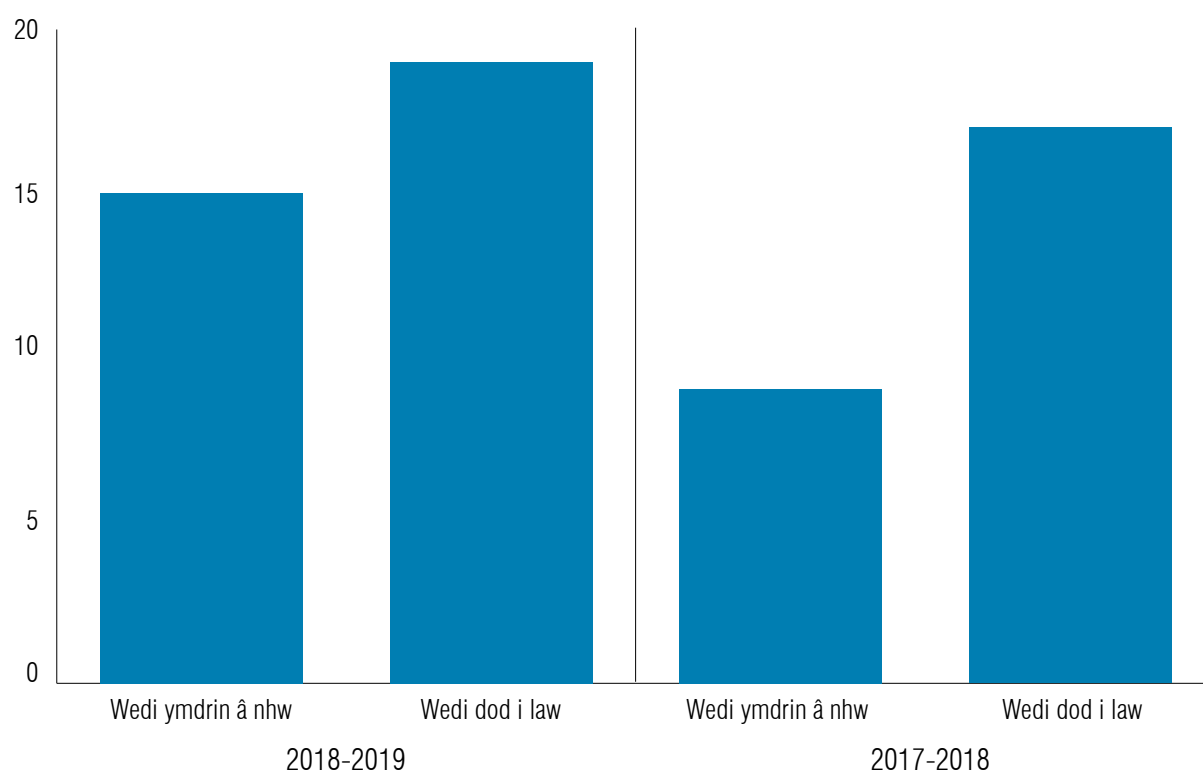
Tabl 2.12 Apeliadau yn ôl canlyniad a math o apêl 2018-19 (Rhan 2)

	Cynnwys Datganiad Rhannau 2 a 3	Cynnwys Datganiad Rhannau 2, 3 a 4	Cynnwys Datganiad Rhan 3	Cynnwys Datganiad Rhannau 3 a 4	Cynnwys Datganiad Rhan 4	Heb gofnodi
Wedi'u caniatáu	0	0	0	0	2	
Wedi'u tynnu yn ôl	7	7	9	3	3	
Wedi'u cadarnhau'n llawn	1	4	2	0	2	
Wedi'u cadarnhau'n rhannol	2	4	0	0	0	
Wedi'u dychwelyd	0	0	0	0	0	
Cydsyniad	0	0	0	0	0	
Ar y gweill	3	15	1	1	6	1

Tabl 2.13 Apeliadau yn ôl canlyniad ac awdurdod lleol 2018-19

	Wedi'u caniatáu	Wedi'u tynnu'n ôl	Wedi'u cadarnhau'n llawn	Wedi'u cadarnhau'n rhannol	Wedi'u dileu	Ar y gweill
Blaenau Gwent	0	1	0	1	0	0
Pen-y-bont ar Ogwr	3	0	0	0	0	2
Caerffili	0	0	0	0	0	0
Caerdydd	5	3	3		3	5
Sir Gaerfyrddin	0	2	0	0	1	3
Ceredigion	0	0	0	0	0	0
Conwy	4	1	2	0	1	4
Sir Ddinbych	0	1	0	0	0	1
Sir y Fflint	0	0	0	0	0	2
Gwynedd	0	0	0	0	0	2
Merthyr Tudful	0	1	0	0	0	0
Sir Fynwy	0	0	0	0	0	2
Castell-nedd Port Talbot	0	3	0	0	0	0
Casnewydd	3	6	1	0	2	6
Sir Benfro	2	2	0	0	0	2
Powys	2	5	1	0	0	4
Rhondda Cynon Taf	6	4	1	2	1	4
Abertawe	4	3	0	0	1	4
Torfaen	4	0	0	0	0	0
Bro Morgannwg	2	1	0	1	1	2
Wrecsam	0	0	0	0	0	0
Ynys Môn	0	1	0	0	0	1
Cyfanswm	35	34	8	4	10	44

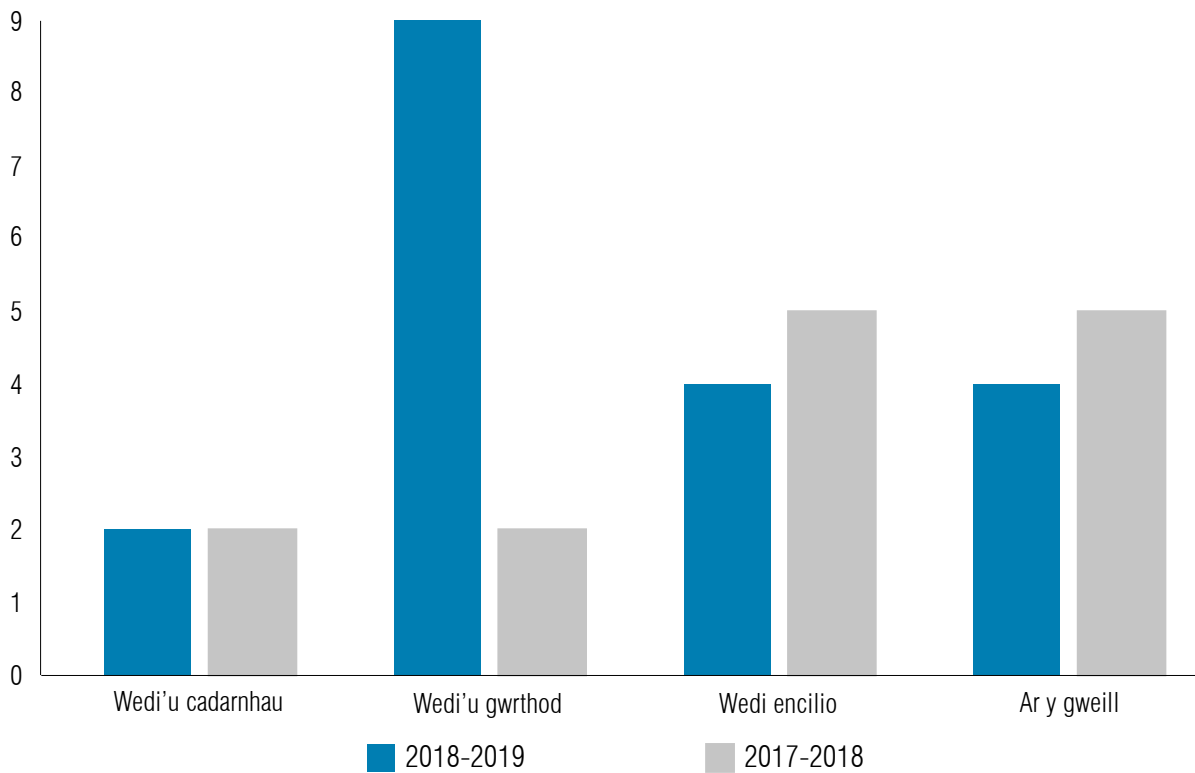
Siart 2.14 Hawliadau sy'n ymwneud ag achosion honedig o wahaniaethu ar sail anabledd a gofrestrwyd ac yr ymdriniwyd â nhw yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18

Tabl 2.15 Mathau o hawliadau a gofrestrwyd yn ystod 2018-19, o'i gymharu â 2017-18

Math o hawliad	2017-2018		2016-2017	
	Cyfanswm yr hawliadau		Cyfanswm yr hawliadau	
Derbyn i'r Ysgol	1	5%	0	0%
Addysg	12	63%	4	50%
Gwahardd	3	16%	4	50%
Heb gofnodi	3	16%		

Siart 2.16 Hawliadau sy'n ymwneud ag achosion honedig o wahaniaethu ar sail anabledd yn ôl canlyniad yn 2018-19, o'i gymharu â 2017-18

Data Gwrandawiadau

Yn ystod 2018-2019, rhoddwyd gwrandawriad i 36 o achosion, dyfarnwyd 5 achos ar sail papur yn unig, a chynhaliwyd 40 o wrandawiadau llafar, a oedd yn golygu 45 o ddiwrnodau gwrandawiadau:

Gwiriwch y ffigurau

Math	Hyd (diwrnodau)
Apêl	32 diwrnod gwrandawriad
Hawlio	13 diwrnod gwrandawriad
Papur	5 papur yn unig

Adolygiadau ac apeliadau pellach

Gall partïon wneud cais i benderfyniad y Tribiwnlys gael ei adolygu ar sail gyfyngedig. Dros gyfnod yr adroddiad hwn, gwrthodwyd un cais am adolygiad.

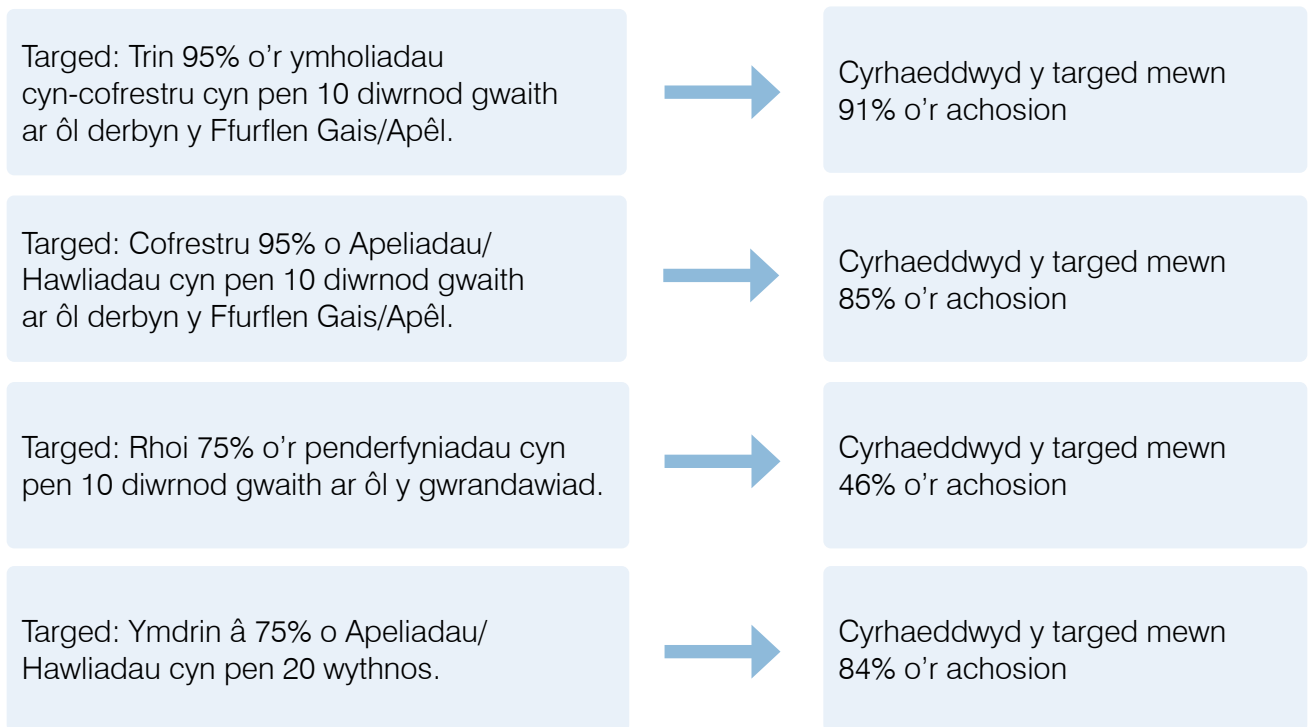
Gall partïon ofyn am ganiatâd y Tribiwnlys i wneud cais i'r Uwch Dribiwnlys os ydynt yn meddwl bod penderfyniad y Tribiwnlys yn anghywir o safbwynt y gyfraith. Dros gyfnod yr adroddiad hwn, gwnaethpwyd pum cais am ganiatâd. Gwrthododd y Tribiwnlys ganiatâd mewn dau achos, ac roedd pedwar cais ar y gweill ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol

Er mwyn monitro pa mor effeithiol mae gwasanaethau'n cael eu darparu, mae gennym ddangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer mesur dwy agwedd allweddol ar ein busnes; sef cyflymder ein gwasanaeth ac ansawdd y gwasanaeth drwy foddhad cwsmeriaid:

Er mwyn mesur cyflymder ein gwasanaeth, mae gennym gyfres o ddangosyddion perfformiad sylfaenol sy'n seiliedig ar yr amser a gymerir i brosesu cais – o'r adeg y bydd cais yn cyrraedd i'r gwrandawriad neu pan fydd wedi'i gwblhau (gweler isod). Er mwyn mesur boddhad cwsmeriaid, defnyddiwyd dangosydd gennym sy'n deillio o arolygon cyfnodol ar foddhad cwsmeriaid a ddarperir wrth i achos ddod i ben (gweler adran 3).

Cyflymder ein gwasanaeth

Cwynion

Derbyniodd y Tribiwnlys gwynion yn ymwneud ag un achos yn ystod y flwyddyn.

Adran 3 – Ein Cwsmeriaid

Yn yr adran hon:

- Arolwg boddhad cwsmeriaid

Arolwg boddhad cwsmeriaid

Mae'r Tribiwnlys yn ceisio ei orau i wella'r modd y darperir gwasanaethau cwsmeriaid a'r nod yw sicrhau bod ein cwsmeriaid wrth wraidd popeth a wnawn.

Caiff ein harolwg boddhad cwsmeriaid ei rannu ar ddiwedd achos. Mae canlyniadau'r arolwg yn ein galluogi i ddeall yn well beth yw anghenion ein cwsmeriaid, a bydd yn rhoi cipolwg gwerthfawr ar feysydd llwyddiannus y Tribiwnlys, yn ogystal â thynnu sylw at y meysydd hynny y mae angen i'r Tribiwnlys eu gwella.

Rydym yn cydlynu'r wybodaeth ynghylch cyfathrebu a'r gwasanaeth, lefel boddhad gyda lleoliad y gwrandawriad, cymorth y staff a gwefan y tribiwnlys.

Adran 4 – Blaenoriaethau Busnes

Yn yr adran hon:

- Blaenoriaethau busnes ar gyfer 2018-2019

Mae'n bwysig bod TAAAC yn parhau i ddatblygu er mwyn darparu'r gwasanaethau gorau posibl i'n defnyddwyr. Mae'r adran hon yn ymwneud â sut y bydd TAAAC yn adeiladu ar ei gyflawniadau drwy ganolbwyntio ar flaenoriaethau busnes a'n hymrwymiad i'n defnyddwyr.

- Cynllunio a chynnal digwyddiad hyfforddi i'r holl aelodau
- Cynllunio a chynnal cyfarfodydd Grŵp Defnyddwyr yng ngogledd a de Cymru
- Trefnu a chynnal gwerthusiadau ar gyfer yr holl aelodau
- Parhau i fonitro a diweddarau gwefan Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru
- Parhau i gyfrannu at ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y bil anghenion dysgu ychwanegol a'r tribiwnlys addysg
- Darparu gwasanaeth effeithiol ac effeithlon, bodloni dangosyddion perfformiad allweddol ac ymateb i adborth mewn arolygon boddhad cwsmeriaid.

Adran 5 – Gwariant

Yn yr adran hon, ein:

- Gwariant ar gyfer blwyddyn ariannol Ebrill 2018 i Mawrth 2019

Gwariant ar gyfer blwyddyn ariannol Ebrill 2018 i Mawrth 2019

Cynnwys	Swm
Ffioedd a Threuliau'r aelodau ar gyfer achosion y tribiwnlys	£193,009
Digwyddiadau'r Tribiwnlys a chostau lleoliad gwrandawiaidau	£29,051
Cyfanswm*	£222,060

* wedi'i dalgrynnu i'r £1,000 agosaf